
OBSAH

Úvod (J. Páv)	5
I. Obecné zákonitosti původu chorob (J. Páv, V. Vančura, D. Zajíček)	7
II. Ochrana zdraví zvěře	13
II.I. Zdravotní péče v honitbách s koroptví a bažantí zvěří	14
II.2. Zdravotní péče v odchovech bažantí zvěře	15
II.2.1. Všeobecné zoohygienické zásady při výběru lokalit pro snůškové voliéry	16
II.2.2. Vytváření hygienického prostředí ve snůškových voliérách	16
II.2.3. Výběr chovné zvěře do snůškových volír	18
II.2.4. Ošetřování vajec v předinkubačním období	19
II.2.5. Hygienická a sanitární opatření v líhňárnách	19
II.2.6. Preventivní opatření v komorových odchovnách	20
II.2.7. Preventivní opatření na vypouštěcích plochách	23
II.2.8. Preventivní opatření při skladování krmiv	24
II.2.9. Přeprava bažantích kuřat	25
II.3. Zdravotní opatření v honitbách se zaječí zvěří	25
II.4. Zdravotní opatření v chovech spárkaté zvěře	27
II.4.1. Hygiena příkrmování a životního prostředí	28
II.4.2. Preventivní prohlídky	29
II.4.3. Přemisťování spárkaté zvěře	30
II.4.4. Ozdravovací plány	30
II.4.5. Opatření v honitbách a oborách zamořených červivostí plic a trávicího traktu	31
II.4.6. Tlumení motoličnatosti v honitbách a oborách	32
II.4.7. Zdravotní opatření v oborách s chovem černé zvěře	32
II.4.8. Zdravotní opatření v přezimovacích a aklimatizačních obůrkách	33
II.5. Zdravotní opatření při odchytu, transportování a komorování zvěře	34
II.6. Rušení zvěře, zdravotní prohlídka zvěřiny a její význam	38
II.7. Ošetřování zvěřiny	40
II.8. Zvěřina z hlediska hygieny potravin	42
II.9. Odběr a objem vzorků odesílaných na vyšetření zvěře	43
III. Choroby zvěře	46
III.1. Choroby drobné zvěře pernaté (koroptev polní, bažant obecný)	46
III.1.1. Virová onemocnění (Z. Kožušník)	46
Pseudomor drůbeže	46

Aviární (ptačí) leukóza	47
Neštovice (diftérie)	48
Ornitóza (psitakóza)	50
Infekční laryngotracheitida (nakažlivý zánět hrtanu a průdušnice)	51
Mramorovaná slezina u bažantů	52
III.1.2. Bakterijní onemocnění (Z. Matoušek)	52
Tuberkulóza	52
Pulorová nákaza	55
Salmonelózy drůbeže (paratyf)	56
Kolibacilóza — <i>Escherichia coli</i> infekce	57
Cholera drůbeže	57
Stafylokokóza	58
Streptokokóza	59
Mykoplasmóza	59
Listerióza	60
Červenka drůbeže (bažantů)	61
III.1.3. Plísňová onemocnění (mykózy)	61
Aspergilóza	61
Monilióza — moučnívka	62
III.1.4. Parazitární onemocnění (J. Páv, D. Zajíček)	62
Kokcidióza	62
Toxoplazmóza	65
Tetратrichomonóza	65
Histomonóza	66
Plazmodióza (ptačí malárie)	67
Tasemnice	68
Syngamóza	70
Stfevní hlístice	74
Cizopasní členovci	77
III.1.5. Orgánová nepřenosná onemocnění (J. Páv)	80
Avitaminózy	80
Nedostatek vitamínu A	80
Nedostatek vitamínů skupiny B	81
Nedostatek vitamínu D ₃	82
Nedostatek vitamínu E	83
Nedostatek vitamínu K	83
Dna	84
Peróza	84
Stfevní katary	85
Oštívání peří a kanibalismus	85
Stress (adaptační syndrom)	86
III.2. Choroby vodní pernaté zvěře (divoká husa, divoká kachna)	87
III.2.1. Infekční onemocnění (Z. Kožušník, Z. Matoušek)	87
Ornitóza	87
Virová hepatitida kachen (virový zánět jater)	88
Salmonelóza — paratyf	89
Botulismus	90
III.2.2. Parazitární onemocnění (D. Zajíček, J. Páv)	90
Kokcidióza	91
Cizopasníci trávicího traktu	91
Cizopasní členovci	95
III.3. Choroby vzácnějších a jiných druhů pernaté zvěře (tetřev hlušec, tetřívek obecný, holub hřivnáč, sluka lesní)	96

III.3.1. Infekční onemocnění (D. Zajíček, J. Páv)	97
III.3.2. Parazitární onemocnění (D. Zajíček, J. Páv)	98
Kokcidióza	98
Toxoplazmóza	99
Syngamóza	99
Cizopasníci trávicího traktu	100
Cizopasní členovci	101
III.4. Choroby drobné zvěře srstnaté (zajíc polní, králik divoký)	102
III.4.1. Virová onemocnění (Z. Kožušník)	102
Myxomatóza	102
III.4.2. Bakteriální onemocnění (Z. Matoušek)	104
Tularémie	104
Brucelóza	106
Pasteurelóza (hemorrhagická septikémie)	108
Yersiniózy (pseudotuberkulóza)	109
Stafylokokózy	110
Listerióza	110
Salmonelózy	111
Syfilis — spirochetóza	111
Leptospíroza	112
III.4.3. Plísňová onemocnění	113
Trichofytie (opar lysivý)	113
III.4.4. Parazitární onemocnění (J. Páv, D. Zajíček)	113
Kokcidióza	113
Toxoplazmóza	118
Orgánové helmintózy	120
Motoličnatost — <i>Fasciola hepatica</i> , <i>Dicrocoelium dendriticum</i>	120
Boubele tasemnic — cysticerkózy	120
Plicní červivost	123
Žaludeční a střevní červivost	124
Prašivina	127
Cizopasní členovci	129
III.4.5. Orgánová neinfekční onemocnění (J. Páv)	129
Zažívací poruchy	129
III.5. Choroby spárkaté zvěře přezvýkavé (srnčí, mufloní, daňčí, jelení a kamzičí zvěř)	131
III.5.1. Virová onemocnění (Z. Kožušník)	131
Slintavka a kulhavka (SLAK)	131
Papilomatóza	132
Leukóza	133
Klíšťová encefalitida	134
Vzteklina	135
Aujezského choroba (pseudovzteklina)	136
Endemická paréza jelení zvěře (bederní ochrnutí)	137
Slepota kamziků	137
III.5.2. Bakteriální onemocnění (Z. Matoušek)	138
Snět slezinná (antrax)	138
Tuberkulóza	139
Salmonelózy	139
Brucelóza	140
Aktinomykóza	141
Tetanus (strnuti šíje, jelení nemoc)	142
Leptospírozy	142
III.5.3. Plísňová onemocnění	143
Aspergilóza	143
Trichofytie (opar lysivý)	143

III.5.4. Parazitární onemocnění (<i>J. Páv, D. Zajíček</i>)	144
Kokcidióza	144
Sarkosporidióza	146
Toxoplazmóza	148
Motoličnatost	148
Boubele tasemnic	158
Helmintózy centrálního nervového systému (setarióza, elafostrongylóza)	162
Podkožní vlasovci — filariózy	164
Plicní červivost	167
Žaludeční a střevní červivost	174
Bachorová motoličnatost — paramfistomatóza	174
Tasemnice	176
Hlístice	177
Slezová červivost	179
Červivost tenkého střeva	184
Červivost tlustého střeva	185
Zevní cizopasníci — ektoparazítózy	187
Střečkovitost	187
Kloši	191
Vši a všenky	192
Prašivina	193
Klíštata	194
III.5.5. Orgánová nepřenosná onemocnění (<i>D. Zajíček, J. Páv</i>)	196
Zažívací poruchy	196
Podchlazení	198
Hormonální poruchy	198
Macerace plodu	200
Nádory a orgánové změny	200
III.6. Choroby spárkaté zvěře nepřezvýkavé (prase divoké)	202
III.6.1. Virová onemocnění (<i>Z. Kožušník</i>)	202
Mor prasat	202
Africký mor prasat	204
Aujezského choroba (pseudovztekliná)	204
Vztekliná	205
Slintavka a kulhavka (SLAK)	206
Obrna prasat	206
III.6.2. Bakterijní onemocnění (<i>Z. Matoušek</i>)	207
Červenka vepřů	207
Salmonelóza — paratyf	208
Brucelóza	208
Aviární (ptačí) tuberkulóza	209
Aktinomykóza	210
III.6.3. Parazitární onemocnění (<i>D. Zajíček, J. Páv</i>)	210
Kokcidióza	210
Sarkosporidióza	211
Toxoplazmóza	211
Jaterní motoličnatost	212
Plicní červivost	212
Žaludeční a střevní červivost	215
Orgánové helmintózy	218
Boubele tasemnic	218
Svalovčitost — trichinelóza	219
Zevní cizopasníci — ektoparazítózy	219
Prašivina	222

Vši	223
Klíšťata	223
III.7. Choroby lovné kožešinové zvěře (liška obecná, jezevec lesní, kuna lesní a skalní, tchoř tmavý a světlý)	224
III.7.1. Infekční onemocnění (Z. Kožušník, Z. Matoušek)	224
Vzteklina	224
Aujszkského choroba (pseudovzteklina)	227
Salmonelózy — paratyf	228
Sně slezinná (antrax)	228
Leptospiroza	229
III.7.2. Parazitární onemocnění (D. Zajíček, J. Páv)	229
Toxoplazmóza	229
Cizopasníci plic	230
Cizopasníci jater	230
Cizopasníci žaludku a střev	230
Svalovčitost — trichinelóza	233
Motoličnatost čelních dutin	233
Cizopasní členovci	233
Prašivina	234
III.7.3. Choroby ondatry pižmové (D. Zajíček)	235
III.8. Otravy (intoxikace) u lovné zvěře (J. Páv, D. Zajíček)	237
Aflatoxikóza	237
Otravy těžkými kovy	238
Otravy průmyslovými hnojivy	238
Vliv pesticidů na lovnou zvěř a její ochrana	239
Adresář státních veterinárních ústavů	244
Nejdůležitější literatura	245
Věcný rejstřík	251